

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
(केंद्रीय विश्वविद्यालय)

बी-04, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र कटवारिया सराय, नई दिल्ली-110016

सत्यापन प्रमाणपत्र

(मीमांसा)

1. प्रमाणित किया जाता है कि शास्त्री में संचालित कक्षा के अनुसार सी.ओ., पी.ओ., पी.एस.ओ. एवं एल.ओ. का कार्य पूर्ण है।
2. प्रमाणित किया जाता है कि आचार्य में संचालित कक्षा के अनुसार सी.ओ., पी.ओ., पी.एस.ओ. एवं एल.ओ. का कार्य पूर्ण है।
3. प्रमाणित किया जाता है कि विशिष्टाचार्य में संचालित कक्षा के अनुसार सी.ओ., पी.ओ., पी.एस.ओ. एवं एल.ओ. का कार्य पूर्ण है।

गायः सर्वे विषयाः बारद्वयमत्र संलग्नाः
सिन्त, अतः एकस्मिन् एव टङ्कगदोषाः
निवारिताः वर्तन्ते । जातयामपेक्षायां पुनः
उपयितुमत्र शक्यते ।

- Dr. Pitamber Poudel
- Asst. Prof. (A.), Dept. of Mimamsa

M.Phil also enclosed

P.P.M.
19/08/24

19/08
विभागाध्यक्ष हस्ताक्षर

Dr. A. S. Aravamudan
Professor & Head
Department of Mimamsa
Darsana Sashtra Peetham
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
(Central University)
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

दिनांक: 19/08/24

सत्यापित
VERIFIED

Somy
कुलसचिव / Registrar

श्री लाल बहादुर शास्त्री राष्ट्रीय संस्कृत विश्वविद्यालय
Shri Lal Bahadur Shastri National Sanskrit University
बी-4, कुतुब सांस्थानिक क्षेत्र, नई दिल्ली-110016
B-4, Qutub Institutional Area, New Delhi-110016

30/08/24

Programme Specific Outcomes (P.S.O.)

मीमांसाविभागः

- * मीमांसाशास्त्रस्य मूलग्रन्थानां परिचयः भविष्यति ।
- * मीमांसाशास्त्रे प्रतिपादितानां तत्वानां व्याख्यां कर्तुं सिद्धः भविष्यति ।
- * प्रकरणग्रन्थानां परिचयः भविष्यति ।
- * मीमांसाशास्त्रीय विविधसिद्धान्तानां परिक्षणं करिष्यति ।
- * मीमांसाशास्त्रेनिहित आचारमीमांसायाः नूतनपरिस्थितिषु प्रयोगं कर्तुं शक्नोति ।
- * ज्ञानमीमांसा, तत्वमीमांसा एवं मूल्यमीमांसा दृष्ट्या समीक्षां करिष्यति ।
- * मीमांसाशास्त्रे निहित आध्यात्मीयचिन्तनस्य अध्ययनं कृत्वा विचारविर्मशं करिष्यति ।
- * पारिभाषिकशब्दानां प्रत्यास्मरणं करिष्यति ।
- * मीमांसाशास्त्रस्य परिचयान्तरं अन्य सिद्धान्तानां परिचयं प्राप्तं शक्नोति ।
- * मीमांसाशास्त्रीयसिद्धान्तानां अन्यसिद्धान्तैः सह तुलनात्मकम् अध्ययनं करिष्यति ।
- * अन्य ग्रन्थानां स्वाध्ययार्थं प्रेरितः भविष्यति ।

Course Outcomes (C.O.)

Semester-I

Paper No.-01

- * धर्मलक्षणं, भावनास्वरूपं, वाक्यलक्षणं, प्रकरणस्वरूपं एवंच प्रवृत्तिक्रमस्वरूपस्य ज्ञानं प्राप्नोति ।
- * अधिकारविधेः लक्षणं, मन्त्राणां प्रयोजनं, कर्मनामधेयानां प्रयोजनं भेदांश्चावगच्छति ।

Paper No.-02

- * मीमांसाशास्त्रे प्रतिपाद्यविषयाणां यथा अर्थवादप्रामाण्यं, मन्त्राणां प्रयोजनं, स्मृतिप्रामाण्यं, कल्पसूत्राणां प्रामाण्यं एवंच कर्मनामधेयानि—इतरव्यवच्छेदकबोधकानि इत्यादि विषयाणां सुष्ठु ज्ञानं भविष्यति ।
- * अपूर्वस्यस्वरूपं भावार्थाधिकरणं, प्रतिपदाधिकरणं रथन्तराधिकरणमित्यादीनां स्वरूपावगमनं भविष्यति । शाखाभेदेन कर्मभेदः इत्यस्य अवबोधः भविष्यति ।

Semester-II

Paper No.-01

- * तत्प्रष्यशास्त्रात्, कर्मनामधेयं, पर्युदासस्वरूपं च एतानां शान् सुष्ठु व्याख्यातुं शक्नोति ।
- * अर्थवादानां धर्मप्रामाण्यं कथमिति प्रतिपादयितुं शक्नोति ।

Paper No.-02

- * शेषलक्षणम्, अरुणाधिकरणं च स्पष्टयति ।
- * अधिगत-अधिकरणानां समीक्षां कर्तुं शक्नोति ।

Semester-III

Paper No.-01

- * अध्ययनविधिविचारः धर्मलक्षणविचारश्च एतयोः विश्लेषणं कर्तुं पारयति ।
- * इन्द्रियलक्षणादीनां प्रत्यास्मरणं करिष्यति ।

Paper No.-02

- * अर्थवादानां, मन्त्राणां, नामधेयानांच धर्मप्रामाण्यं कथमिति स्पष्टीकर्तुं शक्नोति ।
- * धर्मबोधकप्रमाणानां वर्गीकरणं कृत्वा वर्णनं करिष्यति ।

Paper No.-03

- * धर्मलक्षणं व्याख्यातुं समीक्षितुं शक्नोति ।
- * कर्मनामधेयानां प्रयोजनम्, अर्थवादानां स्मृतिनांच धर्मप्रामाण्यं कथमिति ज्ञातुं शक्नोति ।

Semester-IV

Paper No.-01

- * वैदापौरुषेयः, स्फोटवादः, आत्मस्वरूपं एवं मोक्षवादिअंशान् व्याख्यातुं शक्नोति ।
- * तर्कपादस्थ सूत्रात् कण्ठस्थिकृत्वा प्रत्यास्मरणं करिष्यति ।

Paper No.-02

- * अंकलक्षणं प्रतिपाद्य परिभाषयितुं शक्नोति ।
- * अंकताबोधकप्रमाणान् वर्गीकृत्य समीक्षां करिष्यति ।

Paper No.-03

- * प्रतिपदाधिकरण भावार्थाधिकरणयोः स्वरूपस्य प्रत्यास्मरणं विश्लेषणं च करिष्यति ।
- * कर्मबोधकप्रमाणानां वर्णनं कर्तुं शक्नोति । शाखान्तरात् कर्मभेद इत्यादि विषयान् स्पष्टीकर्तुं शक्नोति ।

Semester-V

Paper No.-01

- * कृत्वर्थपुरुषार्थ एवं क्रमस्वरूपं ज्ञास्यति ।
- * प्रतिपत्तिकर्मलक्षणस्य प्रत्यास्मरणं करिष्यति ।
- * क्रमबोधकप्रमाणानां समीक्षां कर्तुं शक्नोति ।

Paper No.-02

- * प्रयाजादिधर्मानामपूर्वप्रयुक्तत्वं ज्ञास्यति तथा च सामान्य-विशेषातिदेशयोः स्वरूपस्य तुलनात्मकं ज्ञानं सम्पादयति ।
- * अतिदेश प्रकारान् वर्गीकृत्य, विषयस्य भाषात्तरं कर्तुं शक्नोति ।
- * सप्तमाष्टमाध्यायस्थ सूत्राणां प्रत्यास्मरणं करिष्यति ।

Semester-VI

Paper No.-01

- * अधिकारस्वरूपं ज्ञास्यति ।
- * यागादिकर्मणां स्वर्गादिफलसाधनत्वं स्पष्टीकरोति ।
- * यागादौ केषाम् अधिकारः इति ज्ञास्यति ।

Paper No.-02

- * अहस्वरूपं वर्णयितुं शक्नोति ।
- * अहभेदान् वर्गीकर्तुं शक्नोति ।
- * धर्माणामपूर्वप्रयुक्तत्वं कथमित्यस्य समीक्षां करिष्यति ।

Course Outcomes (C.O.)

DSE-1

- * मीमांसान्यायप्रकाशस्य विषयाणां सम्यक ज्ञानं प्राप्नोति ।
- * ग्रन्थस्थ लक्षणानां प्रत्यास्मरणं कर्तुं शक्नोति ।
- * ग्रन्थस्थ विषयाणां व्याख्यां कर्तुं शक्नोति ।

DSE-2

- * ग्रन्थस्थ विषयाणां सुष्ठु ज्ञानं प्राप्नोति ।
- * अधिगत विषयाणां व्याख्यां कर्तुं शक्नोति ।
- * स्वीय भाषायां अनुवादं प्रस्तुतिकरणं कर्तुं शक्नोति ।

DSE-3

- * शाबरभाष्य ग्रन्थस्य भाष्यकारस्य च विषये ज्ञानं प्राप्तुं शक्नोति ।
- * अधिगत सूत्राणां प्रत्यास्मरणं कर्तुं शक्नोति ।
- * अधिगताधिकरणानां व्याख्यां कर्तुं शक्नोति ।

DSE-4

- * शाबरभाष्यस्थ द्वितीयाध्यायस्य ज्ञानं प्राप्तुं शक्नोति ।
- * ग्रन्थस्य सूत्राणां प्रत्यास्मरणं कर्तुं शक्नोति ।
- * क्रमशः चतुर्णां पादानां संक्षेपेण सारांशं कृत्वा वक्तुं शक्नोति ।

Programme Outcomes for Shastri (P.O.)

Mimansa

“मीमांसा” शास्त्रीकार्यक्रमपरिणामाः

- PO1 आलोचनात्मक चिन्तनम् – विविधलौकिक विषयेषु शास्त्री विषयेषु च गहनरूपेण चिन्तयितुं समर्थाः भविष्यन्ति। ज्ञानस्य संश्लेषणे, एकीकरणे, तर्ककौशलाभ्यासे, विकासे, विविधविषयाणाञ्च गहनाध्ययने च दत्तावधानाः भविष्यन्ति ।
- PO2 समीक्षात्मकगहनाध्ययनम्– निर्धारितग्रन्थस्थ विविध-विषयाणां समीक्षात्मकाध्ययने प्रवृत्ताः भविष्यन्ति। विविध व्याख्यात्मक कौशलानां प्रयोगं कर्तुं समर्थाः भविष्यन्ति ।
- PO3 ज्ञानस्यसंकलनम् – विविधविषये विस्तृतं ज्ञानं प्राप्स्यन्ति। प्राप्तज्ञानस्य छात्राः वर्तमान परिस्थित्यानुगुणं प्रयोग विधास्यन्ति ।
- PO4 सम्प्रेषण कौशलम् – प्राप्तज्ञानस्य समुचित समायोजने सक्षमाः भविष्यन्ति । लेखन, संवादादि कौशलानां विकासः भविष्यति। छात्राणां विश्लेषणात्मक कौशलस्य विकासस्य अभिवृद्धि भविष्यति ।
- PO5 अनुसन्धानस्याभिक्षमता – उपर्युक्त मीमांसाविषये शास्त्री अध्ययनान्तरं ग्रन्थाध्ययनेः शोधान्वेषणाय च छात्राः सिद्धाः भविष्यन्ति ।
- PO6 वैश्विकनागरिकरूपेण भूमिका निर्वहणम् – वैश्विक परिवर्तने तत्प्रभावयितुं समाजे स्वीयभूमिका निर्वहणम् करिष्यन्ति । परेषां भावनायाः विचारणाञ्च सम्मानं करिष्यतिः यागादिप्रक्रियायाः परिज्ञानेन समाजपर्यावरणायीमध्ये सामञ्जस्यं स्थापयितुं दृढाः कृ तसंकल्पाश्च भविष्यन्ति ।
- PO7 मीमांसाशास्त्रस्य प्रकरणग्रन्थानां समीक्षणम् – निर्धारित ग्रन्थानामध्ययनेन सह समीक्षणम्, तथ्यान्वेषणे च सफलाः भविष्यति । प्रौढ ग्रन्थानामध्ययने कच्युत्पादनं भविष्यति। विविधमतानां समीक्षणे समर्थाः भविष्यन्ति ।
- PO8 मीमांसायाः सैद्धान्तिकं प्रायोगिकञ्च ज्ञानम् – निर्धारित ग्रन्थानामध्ययनेन सह प्रायोगिकं ज्ञानमपि भविष्यति। लोककल्याणाय काले-काले अनुष्ठानादिकमपि कर्तुं समर्थाः भविष्यन्ति । सैद्धान्तिक तत्वानां परिचयात्मक ज्ञानं भविष्यति ।

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 01(मी.न्या.प्र.-पू.भा.)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	आदितः वाक्यनिरूपणं यावत्	<ul style="list-style-type: none">वेदस्यापौरुषेयत्वं ज्ञास्यति।“सोमेन यजेत” इत्यस्य वाक्यार्थं ज्ञास्यति।अङ्गताबोधकप्रमाणानि ज्ञास्यति।	4	15	20
02	प्रकरणनिरूपणात् प्रवृत्तिक्रमनिरूपणपर्यन्तम्	<ul style="list-style-type: none">प्रकृतिविकृती के इति ज्ञास्यति।प्रयोगविधिं ज्ञास्यति।क्रमबोधप्रमाणानि ज्ञास्यति।	4	15	20
03	अधिकारविधिविषयस्वरूपं मन्त्रविचारश्च	<ul style="list-style-type: none">अधिकारविधिं ज्ञास्यति।स्वातन्त्र्येण स्त्रीणामनधिकार इति ज्ञास्यति।मन्त्रलक्षणं ज्ञास्यति।	4	15	20
04	कर्मनामधेये वाक्यभेदं यावत्	<ul style="list-style-type: none">अपूर्व-नियम-परिसंख्याविधीन् ज्ञास्यति।नामधेयानामर्थवत्त्वं कथमिति ज्ञास्यति।चित्राशब्दस्य कर्मनामधेयत्वं कथमिति ज्ञास्यति।	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 02(जै.न्या.मा.)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	प्रथमाध्याये प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">द्वादशलक्षण्याः परिचयं प्राप्स्यति।घृतेनैव शर्कराञ्जनमिति ज्ञास्यति।अर्थवादवाक्यानां प्रामाण्यं ज्ञास्यति।	4	15	20
02	प्रथमाध्याये तृतीयचतुर्थपादौ	<ul style="list-style-type: none">कल्पसूत्राणां वेदमूलत्वादेव प्रामाण्यमिति ज्ञास्यति।वैश्वदेवशब्दस्य कर्मनाधेयत्वं ज्ञास्यति।उद्विच्छब्दस्य नामधेयत्वं ज्ञास्यति।	4	15	20
03	द्वितीयाध्याये प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">अपूर्वस्य फलजनकत्वं ज्ञास्यति।मन्त्राणां प्रयोगकालीनार्थस्मारकत्वं ज्ञास्यति।अग्निहोत्रशब्दस्य नामधेयत्वं ज्ञास्यति।	4	15	20
04	द्वितीयाध्याये तृतीयचतुर्थपादौ	<ul style="list-style-type: none">आधानस्य कालः कः इति ज्ञास्यति।चयनस्य संस्कारविधित्वं परिचेष्यति।नित्यकाम्यप्रयोगौ भिन्नाविति ज्ञास्यति।	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः
(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 03(मी.न्या.प्र.-उ.भा.)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	तत्प्रख्य- तद्व्यपदेशकर्मनामधेयविचराः	<ul style="list-style-type: none">अग्निहोत्रशब्दस्य तत्प्रख्यशास्त्रात् कर्मनामधेयत्वमिति ज्ञास्यति।पार्थसारथिमतानुसारितत्प्रख्यशास्त्रता केति ज्ञास्यति।श्येनशब्दस्य तद्व्यपदेशात्कर्मनामधेयत्वमिति ज्ञास्यति।	4	15	20
02	नामधेयत्वे पञ्चमप्रकारः	<ul style="list-style-type: none">'वैश्वदेव'शब्दस्य उत्पत्तिशिष्टगुणबलीयस्त्वादपि कर्मनामधेयत्वं ज्ञास्यति।मत्त्वर्थलक्षणाभयात्कर्मनामधेयत्वं नेति ज्ञास्यति।	4	15	20
03	निषेधानां पुरुषार्थानुबन्धित्वं, पर्युदासस्वरूपञ्च	<ul style="list-style-type: none">निषेधलक्षणं ज्ञास्यति।विधिनिषेधयोर्वैलक्षण्यं ज्ञास्यति।पर्युदासप्रतिषेधयोर्लक्षणं ज्ञास्यति।	4	15	20
04	अर्थवादनिरूपणात् ग्रन्थसमाप्तिं यावत्	<ul style="list-style-type: none">अर्थवादनां प्रामाण्यं ज्ञास्यति।शाब्दीभावनां ज्ञास्यति।आर्थीभावनां ज्ञास्यति।	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 04 (जै.न्या.मा.)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">शेषलक्षणस्य प्रत्यास्मरणं कर्तुं शक्नोति।ग्रहैकत्वाधिकरणं ज्ञास्यति।आग्नेय्याधिकरणं ज्ञास्यति।	4	15	20
02	तृतीयचतुर्थपादौ	<ul style="list-style-type: none">द्विविधमपि प्रकरणं ज्ञास्यति।अङ्गताबोधकप्रामाणानां परस्परं पारदौर्बल्यं ज्ञास्यति।नियमातिक्रमे पुरुषस्यैव प्रत्यवायो न क्रतोर्वैगुण्यमिति ज्ञास्यति।	4	15	20
03	पञ्चमषष्ठपादौ	<ul style="list-style-type: none">सोमेषु भक्ष अपूर्वोत्पादक इति ज्ञास्यति।रशनाधर्माणां ज्ञानं प्राप्स्यति।संस्थाधिकरणं ज्ञास्यति।	4	15	20
04	सप्तमाष्टमपादौ	<ul style="list-style-type: none">यजमानधर्मान्, तत्प्रधानार्थताञ्च ज्ञास्यति।दक्षिणादानस्य स्वामिकर्तृकत्वं ज्ञास्यति।पूर्वशेषस्यैव प्रक्षेपः कार्यः इति ज्ञास्यति।	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 05 शास्त्रदीपिका (तर्कपादः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	अध्ययनविधिविचारः	<ul style="list-style-type: none">अध्ययनविधिवाक्यं ज्ञास्यतिअध्ययनाधिकारनियमान् ज्ञास्यतिव्याकरणस्मृत्युनयनस्याध्ययनाङ्गत्वं ज्ञास्यति	4	15	20
02	धर्मलक्षणविचारः	<ul style="list-style-type: none">प्रामाण्यस्य स्वतस्त्वं ज्ञास्यतिकाम्येष्वपि कर्मसु विधेरेव प्रवर्तकत्वमिति ज्ञास्यतिधर्मे चोदनैव प्रमाणमिति ज्ञास्यति	4	15	20
03	इन्द्रियलक्षणं, निर्विकल्पस्य सन्मात्रविषयत्वञ्च	<ul style="list-style-type: none">धर्मे प्रत्यक्षाद्यगम्यत्वं ज्ञास्यतिइन्द्रियस्य लक्षणं किमिति ज्ञास्यतिनिर्विकल्पस्य सन्मात्रविषयत्वखण्डनं कथमिति ज्ञास्यति	4	15	20
04	चतुर्थाधिकरणम्	<ul style="list-style-type: none">निर्विकल्पविषयकबुद्धमतं किमिति ज्ञास्यतितस्य खण्डनं मीमांसकैः क्रियते इति ज्ञास्यति, तर्कमतेनावयवेषु अवयवव्युत्पत्तिं ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 06 शास्त्रदीपिका (प्रथमाध्याये द्वितीयपादादारभ्य द्वितीयाध्यायसमाप्तिं यावत्)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	तर्कपादं विहाय प्रथमाध्यायः	<ul style="list-style-type: none">• मन्त्रलिङ्गाधिकरणं ज्ञास्यति• स्मृतिप्रामाण्याधिकरणं ज्ञास्यति• उद्भिदादिशब्दानां यागनामधेयत्वं ज्ञास्यति	4	15	20
02	द्वितीयाध्याये प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">• अपूर्वस्य भेदान् किमिति ज्ञास्यति• ऋग्यजुस्सामलक्षणं ज्ञास्यति• वाक्यभेदाधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
03	द्वितीयाध्याये तृतीयपादः	<ul style="list-style-type: none">• आधानस्य विधेयत्वं ज्ञास्यति• दाक्षायणादीनां गुणतां ज्ञास्यति• आग्नेयादीनां काम्यत्वं किमर्थमिति ज्ञास्यति	4	15	20
04	द्वितीयाध्याये चतुर्थपादः	<ul style="list-style-type: none">• यावज्जीवाग्निहोत्राधिकरणं ज्ञास्यति• सर्वशाखाप्रत्ययैककर्मताधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 07 शाबरभाष्यम् (प्रथमाध्यायः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	प्रथमाध्याये प्रथमपादः	<ul style="list-style-type: none">धर्मलक्षणं ज्ञास्यतिधर्मस्य प्रत्यक्षादिप्रमाणागम्यत्वं ज्ञास्यतिशब्दस्य नित्यत्वं कथमिति ज्ञास्यति	4	15	20
02	प्रथमाध्याये द्वितीयपादः	<ul style="list-style-type: none">अर्थवादानां प्रामाण्यं कथमिति ज्ञास्यतिविधिवन्निगदाधिकरणं ज्ञास्यतिमन्त्राणाम् अर्थस्मारकत्वं ज्ञास्यति	4	15	20
03	प्रथमाध्याये तृतीयपादः	<ul style="list-style-type: none">स्मृतेः प्रामाण्यं ज्ञास्यतिश्रुतिस्मृतिविरोधे स्मृतेः अप्रामाण्यम् इति ज्ञास्यतिअकृत्यधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
04	प्रथमाध्याये चतुर्थपादः	<ul style="list-style-type: none">अग्निहोत्रादिशब्दानां यागनामधेयतेति ज्ञास्यतियजमानशब्दस्य स्तुत्यर्थतां ज्ञास्यतिवाक्यशेषाधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 08 शाबरभाष्यम् (अवशिष्टस्तर्कपादः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	वेदापौरुषेयत्वमारभ्य स्फोटवादखण्डनं यावत्	<ul style="list-style-type: none">वेदस्य अपौरुषेयत्वं कथमिति ज्ञास्यतिप्रत्यक्षादिप्रमाणानि ज्ञास्यतिस्फोटवादस्य खण्डनप्रकारं ज्ञास्यति	4	15	20
02	पदार्थनिरूपणमारभ्य आत्मनः व्यापकत्वनिरूपणं यावत्	<ul style="list-style-type: none">बौद्धमतेन जातेः खण्डनप्रकारं ज्ञास्यतिजातिव्यक्त्योर्भेदाभेदविचारं ज्ञास्यतिआत्मनः व्यापकत्वं कथमिति ज्ञास्यति	4	15	20
03	मोक्षवादमारभ्य शब्दप्रत्यक्षे बौद्धमतखण्डनम्	<ul style="list-style-type: none">मुक्तेः स्वरूपं ज्ञास्यतिशब्दस्य नित्यत्वं ज्ञास्यतिआत्मनः नित्यत्वं ज्ञास्यति	4	15	20
04	अवशिष्टो तर्कपादः	<ul style="list-style-type: none">क्षणभङ्गवादस्य खण्डनप्रकारं ज्ञास्यतिवर्णानाम् अनवयवत्वम् अनित्यत्वञ्च ज्ञास्यतिवेदस्य पौरुषेयत्वखण्डनप्रकारं ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 09 शास्त्रदीपिका (तृतीयाध्यायः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">• शेषलक्षणं ज्ञास्यति• पात्नीवतशेषभक्षणविषयं ज्ञास्यति• ग्रहसम्मर्जनाधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
02	तृतीयचतुर्थपादौ	<ul style="list-style-type: none">• श्रुत्यादिषट्प्रमाणानि ज्ञास्यति• तेषां पूर्वपूर्वस्य प्राबल्यं ज्ञास्यति• जयादीनां वैदिककर्माङ्गत्वं ज्ञास्यति	4	15	20
03	पञ्चमषष्ठपादौ	<ul style="list-style-type: none">• सोमे शेषभक्षणं ज्ञास्यति• होत्रा प्रथमभक्षणं कर्तव्यमिति ज्ञास्यति• आधानस्य सर्वार्थतां ज्ञास्यति	4	15	20
04	सप्तमाष्टमपादौ	<ul style="list-style-type: none">• सोमविक्रेतुः पृथक्त्वाधिकरणं ज्ञास्यति• क्रयस्य स्वामिकर्मता कथमिति ज्ञास्यति• द्रव्यसंस्कारस्य अङ्गप्रधानार्थत्वं ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 10 शाबरभाष्यम् (द्वितीयाध्यायः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	द्वितीयाध्याये प्रथमपादः	<ul style="list-style-type: none">यावज्जीवाग्निहोत्राधिकरणं ज्ञास्यतिसर्वशाखाप्रत्ययैककर्मताधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
02	द्वितीयाध्याये द्वितीयपादः	<ul style="list-style-type: none">अपूर्वस्य भेदान् ज्ञास्यतिसंख्यया कर्मभेदः इति ज्ञास्यतिदेवताभेदकृतकर्मताधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
03	द्वितीयाध्याये तृतीयपादः	<ul style="list-style-type: none">मासाग्निहोत्रादीनां क्रत्वन्तरत्वं ज्ञास्यतिआग्नेयादीनां काम्येष्टित्वं ज्ञास्यति	4	15	20
04	द्वितीयाध्याये चतुर्थपादः	<ul style="list-style-type: none">अपूर्वस्य अस्तित्वाधिकरणं ज्ञास्यतिवाक्यलक्षणं ज्ञास्यतिमन्त्राणां विधायकत्वं नेति ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 11 शास्त्रदीपिका (चतुर्थपञ्चमाध्यायौ)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	चतुर्थाध्याये प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">• क्रत्वर्थपुरुषार्थलक्षणं ज्ञास्यति• कर्तृकालदेशविधीनां नियमार्थतां ज्ञास्यति• यागहोमयोः स्वरूपं ज्ञास्यति	4	15	20
02	चतुर्थाध्याये तृतीयचतुर्थपादौ	<ul style="list-style-type: none">• द्रव्यसंस्कारकर्मणां क्रत्वर्थतां ज्ञास्यति• विश्वजिज्ञ्यायस्य तात्पर्यं ज्ञास्यति• पिण्डपितृयज्ञस्य अनङ्गताधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
03	पञ्चमाध्याये प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">• श्रुत्यादिक्रमबोधकप्रामाणानि ज्ञास्यति• विकृतौ क्वचित्प्रकृतिधर्माणाम् अनतिदेशः भवतीति ज्ञास्यति	4	15	20
04	पञ्चमाध्याये तृतीयचतुर्थपादौ	<ul style="list-style-type: none">• दीक्षायाः इष्टिसिद्धतां ज्ञास्यति• पाठक्रमापेक्षया श्रुत्यर्थयोर्बलवत्त्वं ज्ञास्यति• इष्टिसोमयोः पौर्वापर्यनियमं ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 12 शास्त्रदीपिका (सप्तमाष्टमाध्यायौ)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	सप्तमाध्याये प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">प्रयाजादिधर्माणाम् अपूर्वप्रयुक्ततां ज्ञास्यतिइषौ श्येनीयविशेषधर्माणाम् अतिदेशं ज्ञास्यतिरथन्तरादिशब्दानां गानविशेषार्थतां ज्ञास्यति	4	15	20
02	सप्तमाध्याये तृतीयचतुर्थपादौ	<ul style="list-style-type: none">अग्निहोत्रादिनाम्ना धर्मातिदेशो भवतीति ज्ञास्यतियूपशब्दस्य संस्कारप्रयोजकताधिकरणं ज्ञास्यतिसौर्ये चरौ इतिकर्तव्यता केति ज्ञास्यति	4	15	20
03	अष्टमाध्याये प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">संस्थाशब्देषु द्वादशाहिकधर्माणाम् अतिदेशः कथमिति ज्ञास्यतिदर्विहोमस्य कर्मनामधेयताधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
04	अष्टमाध्याये तृतीयचतुर्थपादौ	<ul style="list-style-type: none">प्रथमपादस्थानि उनाविंशत्यधिकरणानि ज्ञास्यतिआमिक्षायां पयोधर्माणामतिदेशं ज्ञास्यतिपञ्चदशरात्रादिषु सत्रधर्माणां अतिदेशः कथमिति ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 13 शास्त्रदीपिका (षष्ठाध्यायः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	प्रथमद्वितीयपादौ	<ul style="list-style-type: none">यागादिकर्मणां स्वर्गादिफलसाधनत्वमिति ज्ञास्यतियागे दम्पत्योः सहाधिकारः इति ज्ञास्यतिदर्शादौ कर्त्रैक्यनियमं ज्ञास्यति	4	15	20
02	तृतीयचतुर्थपादौ	<ul style="list-style-type: none">अङ्गवैकल्ये काम्यस्य निष्फलत्वमिति ज्ञास्यतिअवत्तनाशे पुनरवदानं कथमिति ज्ञास्यतिऋत्विजामेव शेषभक्षणं कथमिति ज्ञास्यति	4	15	20
03	सप्तमाष्टमपादौ	<ul style="list-style-type: none">उपांशुयागेऽपि देवतापनयाधिकरणं ज्ञास्यतिसत्रे समानकल्पानां सहाधिकारः इति ज्ञास्यतिसत्रे आहिताग्नेरेवाधिकारः इति ज्ञास्यति	4	15	20
04	पञ्चमषष्ठपादौ	<ul style="list-style-type: none">विश्वजिति केषामदेयत्वमिति ज्ञास्यतिसहस्रसंवत्सरशब्दस्य सहस्रदिनानीत्यर्थं ज्ञास्यतिचतुर्होतृहोमे अनाहिताग्नेरेवाधिकारः इति ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् CC 14 शास्त्रदीपिका (नवमाध्यायः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	नवमाध्याये प्रथमपादः	<ul style="list-style-type: none">फलदेवतासंबद्धधर्माणामपि अपूर्वप्रयुक्ततां ज्ञास्यतिआरम्भणीयेष्ट्यधिकरणं ज्ञास्यतिइरापदस्य प्रतीततार्थतां ज्ञास्यति	4	15	20
02	नवमाध्याये द्वितीयपादः	<ul style="list-style-type: none">गीतीनां सामनामतेति ज्ञास्यतिस्तोभलक्षणं ज्ञास्यतिसमिदादीनां यागनामतेति ज्ञास्यति	4	15	20
03	नवमाध्याये तृतीयपादः	<ul style="list-style-type: none">विकृतौ मन्त्रगतव्रीह्यादिशब्दानामूहः कर्तव्य इति ज्ञास्यतिएकादशिन्याम् एकवचनान्तस्य एधपतिशब्दस्य ऊहः क्रियते इति ज्ञास्यति	4	15	20
04	नवमाध्याये चतुर्थपादः	<ul style="list-style-type: none">ज्योतिष्टोमे श्रपणानां प्रदेयधर्मानुष्ठानाधिकरणं ज्ञास्यतिदर्शार्थस्योद्धारणस्यामन्त्रकत्वाधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् DSC 1 मीमांसान्यायप्रकाशः (पूर्वभागः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	आदितः वाक्यनिरूपणं यावत्	<ul style="list-style-type: none">वेदस्यापौरुषेयत्वं ज्ञास्यति।“सोमेन यजेत” इत्यस्य वाक्यार्थं ज्ञास्यति।अङ्गताबोधकप्रमाणानि ज्ञास्यति।	4	15	20
02	प्रकरणनिरूपणात् प्रवृत्तिक्रमनिरूपणपर्यन्तम्	<ul style="list-style-type: none">प्रकृतिविकृती के इति ज्ञास्यति।प्रयोगविधिं ज्ञास्यति।क्रमबोधप्रमाणानि ज्ञास्यति।	4	15	20
03	अधिकारविधिविषयस्वरूपं मन्त्रविचारश्च	<ul style="list-style-type: none">अधिकारविधिं ज्ञास्यति।स्वातन्त्र्येण स्त्रीणामनधिकार इति ज्ञास्यति।मन्त्रलक्षणं ज्ञास्यति।	4	15	20
04	कर्मनामधेये वाक्यभेदं यावत्	<ul style="list-style-type: none">अपूर्व-नियम-परिसंख्याविधीन् ज्ञास्यति।नामधेयानामर्थवत्त्वं कथमिति ज्ञास्यति।चित्राशब्दस्य कर्मनामधेयत्वं कथमिति ज्ञास्यति।	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् DSC 2 मीमांसान्यायप्रकाशः (उत्तरभागः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	तत्प्रख्य- तद्व्यपदेशकर्मनामधेयविचराः	<ul style="list-style-type: none">अग्निहोत्रशब्दस्य तत्प्रख्यशास्त्रात् कर्मनामधेयत्वमिति ज्ञास्यति।पार्थसारथिमतानुसारितत्प्रख्यशास्त्रता केति ज्ञास्यति।श्येनशब्दस्य तद्व्यपदेशात्कर्मनामधेयत्वमिति ज्ञास्यति।	4	15	20
02	नामधेयत्वे पञ्चमप्रकारः	<ul style="list-style-type: none">'वैश्वदेव'शब्दस्य उत्पत्तिशिष्टगुणबलीयस्त्वादपि कर्मनामधेयत्वं ज्ञास्यति।मत्त्वर्थलक्षणाभयात्कर्मनामधेयत्वं नेति ज्ञास्यति।	4	15	20
03	निषेधानां पुरुषार्थानुबन्धित्वं, पर्युदासस्वरूपञ्च	<ul style="list-style-type: none">निषेधलक्षणं ज्ञास्यति।विधिनिषेधयोर्वैलक्षण्यं ज्ञास्यति।पर्युदासप्रतिषेधयोर्लक्षणं ज्ञास्यति।	4	15	20
04	अर्थवादनिरूपणात् ग्रन्थसमाप्तिं यावत्	<ul style="list-style-type: none">अर्थवादानां प्रामाण्यं ज्ञास्यति।शाब्दीभावनां ज्ञास्यति।आर्थीभावनां ज्ञास्यति।	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् DSC 3 शाबरभाष्यम् (प्रथमाध्यायः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	प्रथमाध्याये प्रथमपादः	<ul style="list-style-type: none">धर्मलक्षणं ज्ञास्यतिधर्मस्य प्रत्यक्षादिप्रमाणागम्यत्वं ज्ञास्यतिशब्दस्य नित्यत्वं कथमिति ज्ञास्यति	4	15	20
02	प्रथमाध्याये द्वितीयपादः	<ul style="list-style-type: none">अर्थवादानां प्रामाण्यं कथमिति ज्ञास्यतिविधिवन्निगदाधिकरणं ज्ञास्यतिमन्त्राणाम् अर्थस्मारकत्वं ज्ञास्यति	4	15	20
03	प्रथमाध्याये तृतीयपादः	<ul style="list-style-type: none">स्मृतेः प्रामाण्यं ज्ञास्यतिश्रुतिस्मृतिविरोधे स्मृतेः अप्रामाण्यम् इति ज्ञास्यतिअकृत्यधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
04	प्रथमाध्याये चतुर्थपादः	<ul style="list-style-type: none">अग्निहोत्रादिशब्दानां यागनामधेयतेति ज्ञास्यतियजमानशब्दस्य स्तुत्यर्थतां ज्ञास्यतिवाक्यशेषाधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20

श्रीलालबहादुरशास्त्रीराष्ट्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

(केन्द्रियविश्वविद्यालयः)

सङ्कायः - दर्शनम्

विभागः - मीमांसा

कक्षा - शास्त्रीप्रथमवर्षम्

सत्रम् प्रथमम्

पत्रम् DSC 4 शाबरभाष्यम् (द्वितीयाध्यायः)

इकाई	पाठ्यांशः (विषयवस्तु)	अधिगम-परिणामः (Learning Outcome)	क्रेडिट	घण्टाः	अङ्काः
01	द्वितीयाध्याये प्रथमपादः	<ul style="list-style-type: none">यावज्जीवाग्निहोत्राधिकरणं ज्ञास्यतिसर्वशाखाप्रत्ययैककर्मताधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
02	द्वितीयाध्याये द्वितीयपादः	<ul style="list-style-type: none">अपूर्वस्य भेदान् ज्ञास्यतिसंख्यया कर्मभेदः इति ज्ञास्यतिदेवताभेदकृतकर्मताधिकरणं ज्ञास्यति	4	15	20
03	द्वितीयाध्याये तृतीयपादः	<ul style="list-style-type: none">मासाग्निहोत्रादीनां क्रत्वन्तरत्वं ज्ञास्यतिआग्नेयादीनां काम्येष्टित्वं ज्ञास्यति	4	15	20
04	द्वितीयाध्याये चतुर्थपादः	<ul style="list-style-type: none">अपूर्वस्य अस्तित्वाधिकरणं ज्ञास्यतिवाक्यलक्षणं ज्ञास्यतिमन्त्राणां विधायकत्वं नेति ज्ञास्यति	4	15	20